

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

DIPLOMÁCIAI ÉS KONZULI KAPCSOLATOK JOGA

8.rész: Az állampolgárok védelme külföldön

Feldolgozáshoz szükséges idő: 45 perc

Dr. Schiffner Imola

Adjunktus

SZTE ÁJTK Nemzetközi jogi és Európa-jogi Tanszék

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

- I. Az állampolgár külföldi védelmének jogi alapja
- II. Személyi szuverenitás-állampolgárság
- III. Az állampolgár külföldi védelmének formái
 - 1. Diplomáciai védelem
 - 2. Konzuli védelem
 - 3. Elhatárolás
- IV. Jogesetek

I. rész: Az állampolgár külföldi védelmének jogi alapja

Az állampolgár külföldi védelmének jogi alapja

Forrás: 1961-es Bécsi Egyezmény
1963-as Bécsi Egyezmény

Jogalap: az államok személyi szuverenitásából származó jogosultságok

Feltétele: az állampolgárság, jogviszony az egyén és az állam között

II. rész: Személyi szuverenitás-állampolgárság

Állampolgárság

III. rész: Az állampolgár külföldi védelmének formái

Diplomáciai védelem

„védelmezi a fogadó államban a küldő állam, valamint a küldő állam polgárainak érdekeit a nemzetközi jog által megengedett keretekben”(1961-es Bécsi Egyezmény 3.cikk b).)

Az állampolgároknak nyújtott védelem az állam részéről egy másik állammal szemben nemzetközi jogsértés elkövetése esetén

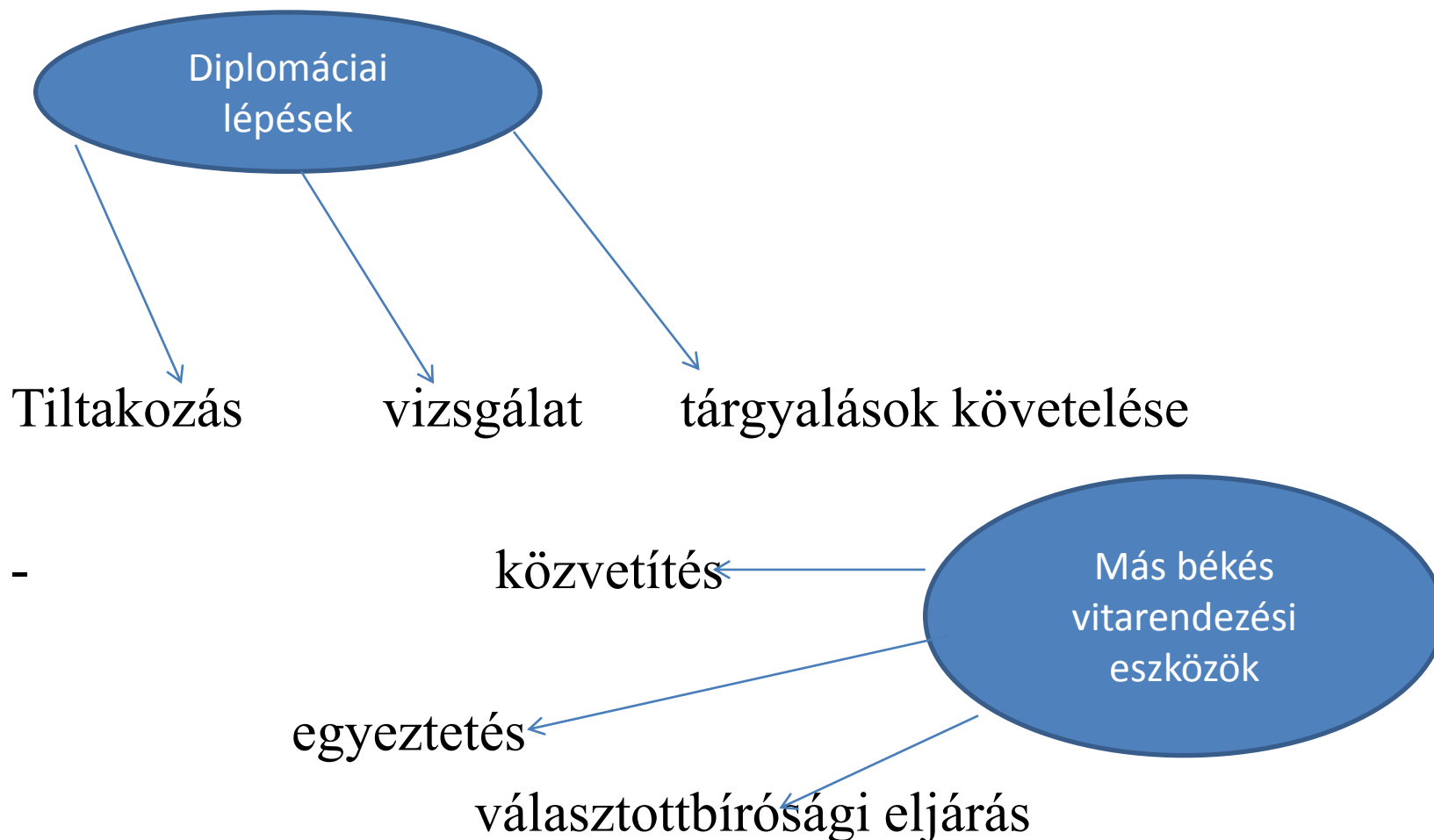
Feltételei:

Állampolgárság (tényleges állampolgárság elve)

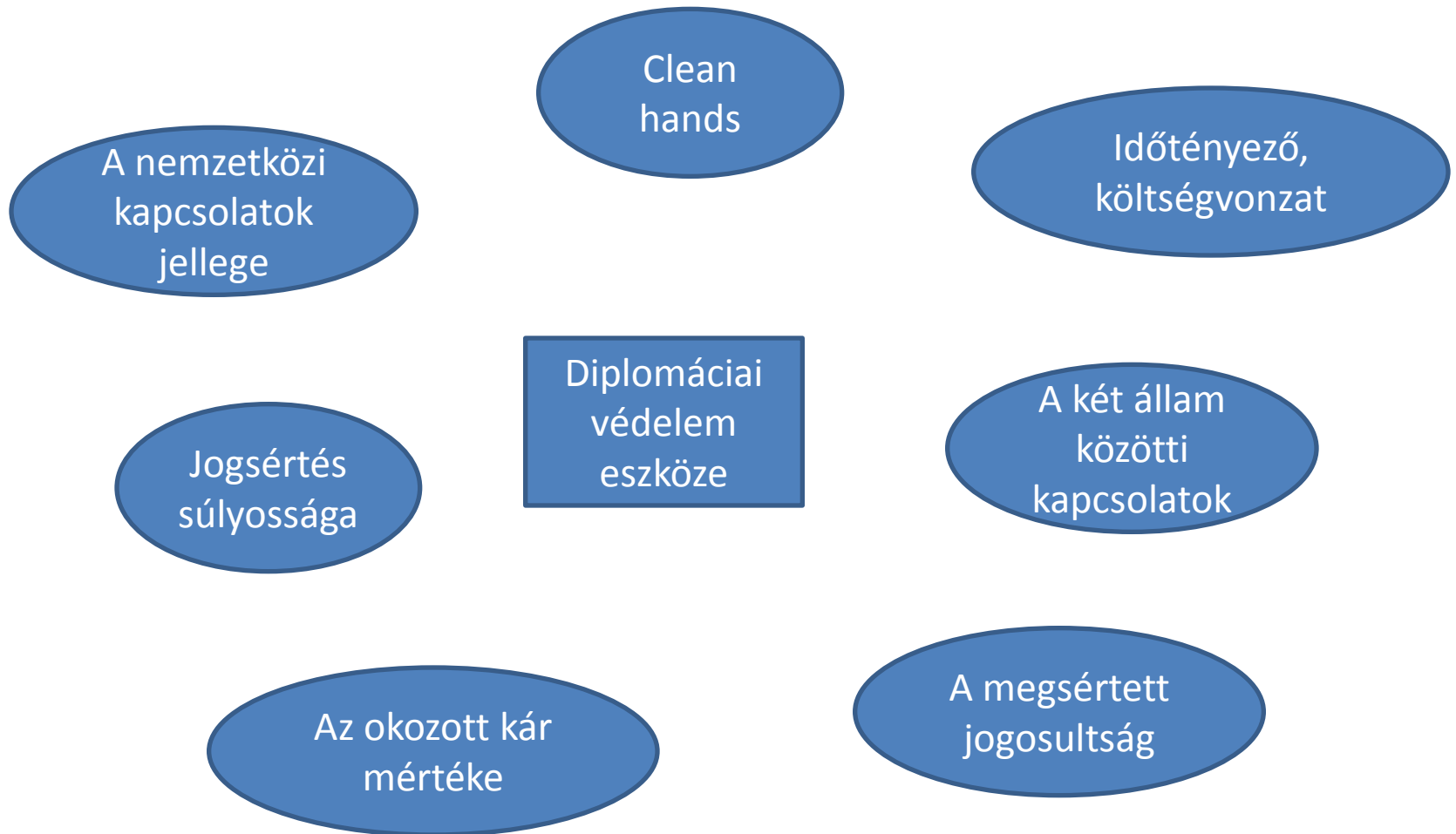
Helyi jogorvoslatok kimerítése

Állam nem mondott le róla (Calvo klauzula)

Diplomáciai védelem eszközei

Eszközök megválasztásának szempontjai

Konzuli védelem

The Consulate is here to help you.

„a küldő állam, valamint a küldő állam honosai, természetes és jogi személyei érdekeinek védelme a fogadó államban, a nemzetközi jog által megengedett keretek között;”

(1963-es Bécsi Egyezmény 5.cikk a).)

If you need consular assistance or protection, contact your nearest Consulate.

Az állampolgároknak nyújtott védelem a konzuli szolgálat részéről külföldön történt érdeksérelem esetén.

Feltételei:

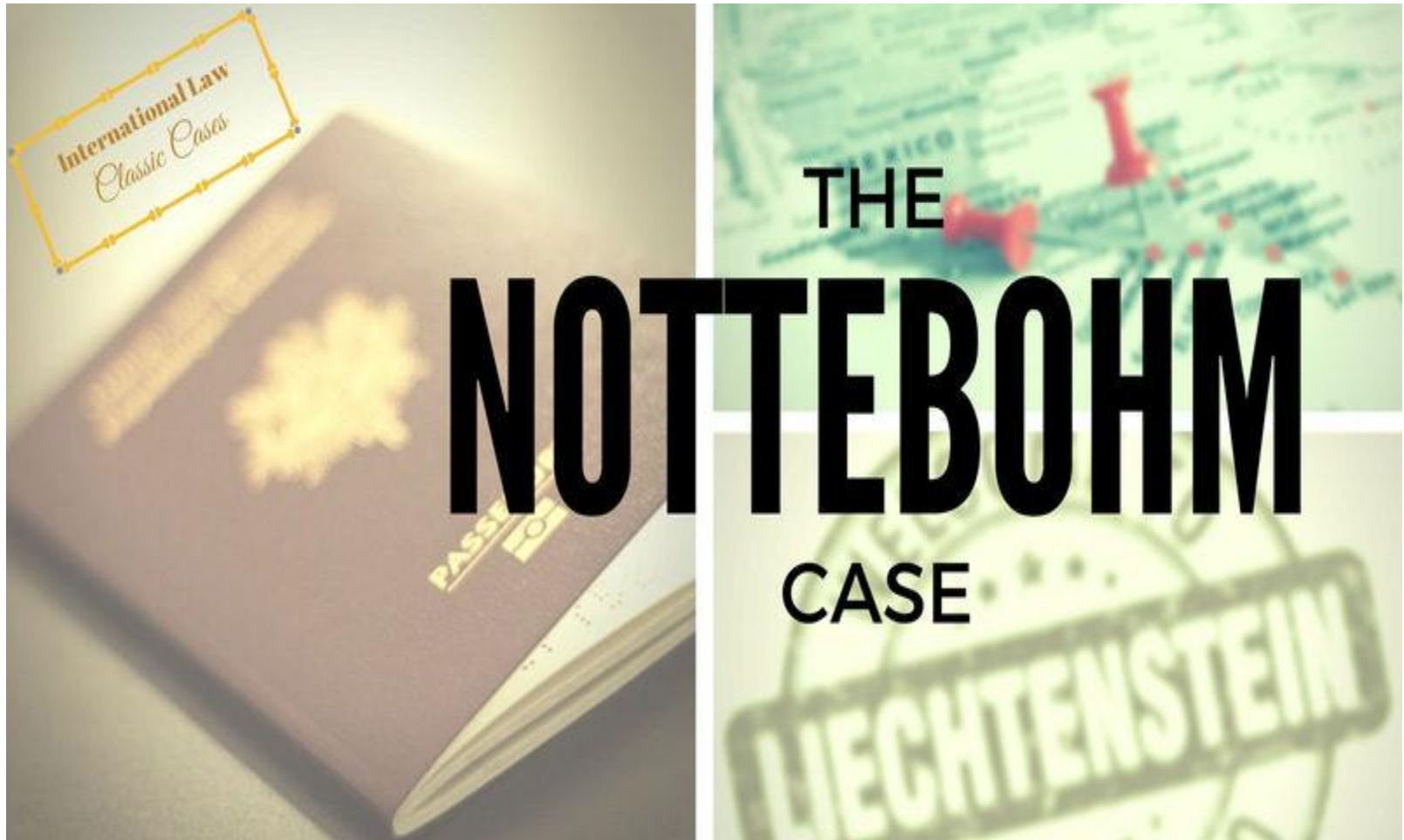
1. Állampolgárság (Menekültek, hontalanok, más államok állampolgárai, uniós polgárok)
2. Érdeksérelem
3. Az állampolgár jogosultsága, és nem utasítja vissza

Elhatárolás

	Diplomáciai védelem	Konzuli védelem
Milyen esetben?	a másik állam nemzetközi jogsértő magatartása esetén	az állampolgár érdekséremlme esetén
Mikor?	valamennyi helyi jogorvoslati eszköz kimerítését követően	bármikor
Ki nyújtja?	az állam külügyi hatáskörben eljáró szervei	minden esetben a konzuli hatáskörök keretien belül eljáró személy (konzul)
Hol kerül sor a védelemre?	a fogadó állam külügyi hatáskörben eljáró szervei előtt, illetve nemzetközi szervek, szervezetek előtt	fogadó állam hatóságai előtt, elsősorban a konzulátuson keresztül
Milyen alapon?	az állam diszkrecionális döntése	a legtöbb államban alanyi jogon jár
Kinek?	kizárólag állampolgárnak, (természetes és jogi személynek)	állampolgárnak, de kivételesen menekültek, hontalanok, illetve más államok polgárai is részesülhetnek
Milyen viszonylatban (kivel szemben?)	jogsértő állammal szemben	a fogadó állam államigazgatási és más szerveivel, illetve magánszemélyekkel szemben is
Milyen jellegű védelem	represszív-jogorvoslati jellegű	preventív jellegű
Kinek az érdekeit képviseli, védelmezi?	állam és/vagy állampolgár	állampolgár
Az állampolgár rendelkezési joga	az állampolgárnak nincs joga a diplomáciai védelemre, azonban, ha az állam úgy dönt, hogy nyújtja, az állampolgár nem is mondhat le róla	az állampolgár hozzájárulása szükséges, illetve le is mondhat róla

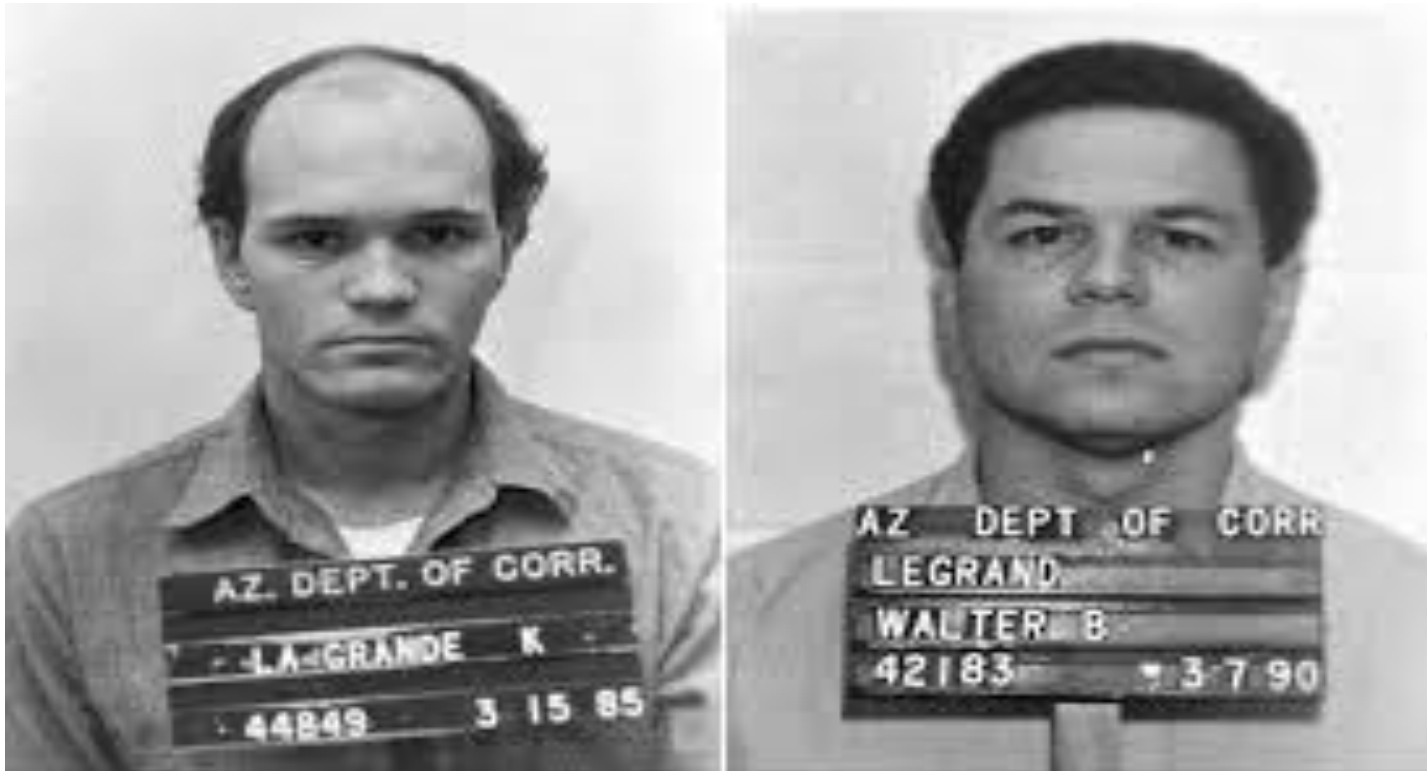
IV. rész: Jogesetek

Nottebohm-ügy 1955.

<http://manusama.com/2016/08/25/classic-cases-nottebohm-case-1955/>

LaGrand case 2001

Forrás: <http://munsg.de/wp-content/uploads/G%C3%B6MUN-2017-ICJ-Study-Guide-2.pdf>

Tóásó-ügy

Forrás:nol.hu

Kérdéssor

1. Mi biztosít jogalapot az állampolgárok külföldi védelmére?
2. Mi a diplomáciai védelem lényege?
3. Milyen esetkörökben érvényesíthető konzuli védelem?
4. Mi a különbség a diplomáciai védelem és a konzuli védelem között?
5. Melyik jogesetben került kimondásra a tényleges állampolgárság elve és mit takar?
6. Hogyan csoportosítaná a diplomáciai védelem eszközeit?

Az olvasóleckében használt képek és ábrák
online nyilvánosan hozzáférhetőek a google
rendszerében.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE